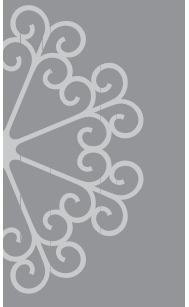

בית מדרש

בשבילי הפרשה

פרשת קרח תשע"ח

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	8:16
Brooklyn, NY	8:10
Catskills, NY	8:16
Chicago, IL	8:07
Johannesburg, S. Africa	5:05
Lakewood/Deal, NJ	8:09
London, UK	9:04
Los Angeles, CA	7:47
Manchester, UK	9:21
Monsey, NY	8:12
Montreal, Quebec	8:26
Toronto, Ontario	8:43
Yerushalayim	7:11
Zurich, Switzerland	9:06

דברי הבחינו

השב את מטה אהרן לפני העדות למשמרת לאות לבני מרי, ותכל תלונתם מעלי ולא ימתו (יז,כה).

מרי הוא מלשון מרידה, בני מר דות. וכמש"נ "וימרו על ים בים סוף" (תהילים קז,ז). המרידה בקב"ה היא, שמתלוננים ולא מכירים ברוב חסדיו וגודל נפלאותיו. קורת ועדתו התלוננו על הנהגת ה' ולא הכירו ברוב חסדו וטובו אשר הגדיל לעשות עימם.

וכן מצינו בארבעה שצריכים להודות, החולים, יורדי הים, בעלי ייסורים, והולכי מדבריות, ועל ידם נאמר "ראו ישרים וישמחו, וכל עולה קפצה פיה, מי חכם וישמור אלה, ויתבוננו חסדי ה' (שם קז,מב-מז), שהחכם בישרותו, יתבונן בחסדי ה' וישמח ויודה לו על כל חסדיו. אבל מי שאינו חכם ואינו מתבונן בחסדיו, ויקפוץ פיו מלהודות לה', עליו נאמר "וכל עולה קפצה פיה", עולה גדולה היא שכופר בטובה ומורד בקב"ה.

דברי הומים

פולמוס הפושקע'ס (א)

בשנים עברו, כאשר היישוב היהודי בארץ ישראל בכלל ובירושלים בפרט מנה מספר מצומצם של יהודים, אשר עלו לארץ ישראל במסירות נפש, כשהם עוזבים חיי נוחות בארץ מר צאם ועולים לארץ הקודש לחיות בה חיי עוני ומחסור ולהיקבר בה. באותם ימים לא הייתה שום דרך להתפרנס בעיר ירושלים, וכל היהודים שבה חיו על "חלוקות" מכספי הצדקה שגייסו עבורם השד"רים בחו"ל.

הכמיהה לחונן את עפרה של ארץ הקודש הייתה חלום של כל יהודי בתפוצות, אולם רק מעט טים בלבד קמו ועשו זאת. כאשר היה אחד מבני העיירה עוזב את עיירתו במטרה לעלות לארץ ישראל, היו כל בני העיירה מלווים אותו בהתרגשות ומבקשים שיתפלל עליהם ועל כל אחינו בית ישראל בפקדו את המקומות הקדושים וקברי אבותינו שבארץ ישראל.

כך נוצרה מעין ברית שאינה כתובה בין יושבי

ודור המדבר זכו לניסים גדולים, ענני כבוד, עמוד אש, מן וכו'. ואעפ"כ התלוננו על ה'ית ולא השכילו [לפי דרגתם] להתבונן ולראות ש"כל אור חות ה' חסד ואמת", לכן נאמר עליהם "ארבעים שנה אקוט בדור ואמר עם תעי לבב הם, והם לא ידעו דרכי" (תהילים צה, י).

וצ"ב, הרי דור המדבר נקראים "דור דעה", על שהכירו לקב"ה בהכרה ברורה, וכדאמרו חז"ל "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל, ובהר סיני הראה להם הקב"ה שאין עוד מלבדו, והכתוב מעיד "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", ואיך יתכן שבאו לחלוק על משה ואהרן?

אלא שכיון שנתגאה קרח ולא ראה פגם בעצמו נתקנא בנשיאותו של אליצפן, ועמד לשחוק ולהתלוצץ על משה כדאיתא בחז"ל (רש"י במדבר טז, א). זה כח הליצנות להכשיל אפילו דור דעה, ועל ידה שכחו קורח ועדתו מה שהכירו והשיגו בה' עד שעמדו וחלקו על משה ואהרן. אך אילו לא היה מתגאה, היה רואה בפגמי עצמו, היה בוש ונכלם.

מון רה"י הגאון רבי פינקל צוק"ל

ירושלים ליושבי חו"ל, כאשר בני ירושלים ראו עצמם כשלוחיהם של כל אחיהם שבגולה לה' תפלל עליהם במקום המקדש ובקברי האבות, ומאיך, בני הגולה רואים את התמיכה הכספית שלהם בבני ירושלים כחובה שהיא זכות.

ניתן להבין את תחושת השליחות שחשו בני ירושלים ממכתבים שנשלחו באותה תקופה. באחד המכתבים כותב אב שעלה לעת זקנתו לירושלים לבתו שנשארה בסלוצק: "אני עושה דבר אחד, לומד ומתפלל, מאחר ואני יודע טוב מאוד שביאתי לכאן היא רק למען אוכל לתקן משהו, ובפרט שכבר עומדים בסוף החיים... אנו בוכים ומקוננים עבור כולכם... יצא ציבור גדול מירושל לים לקבר רחל אמנו והר הזיתים וכותל המערבי, ובכינו מאוד. כל אחד ואחד נשפך נפשו. אינני יכול לתאר לך כמה דמעות נשפכו שם... אנו בוכים ומבקשים על אנשי חו"ל, ולא רק אנו, אלא כל אנשי ירושלים. אנו הולכים ומשתטחים על כל מקומות הקדושים לבקש עבורכם, מכיוון שאם לכם חושך לנו מר..."

המשך בשבוע הבא בע"ה

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

קרח בדיני לשון הרע

מ"ק ט"ז ע"א ומגן דאי מתפקר בשליחא דבי דינא ואתי ואמר לא מיתחזי כלישנא בישא דכתיב העיני האנשים ההם תנקח ופירש"י אי לאו שליח אמרו למשה מנא הוי ידע.

והנה איתא בירושלמי פאה (ד' ע"ב) מותר לומר לשון הרע על בעלי מחלוקת, ומה טעם (פ"י מגן) ואני אבא אחרך ומלאתי את דבריך. וקרא זה אמר נתן הנביא לבת שבע שהוא יבא אחריה ויספר על אדוניהו, וקורין אותו בהפטרות לפ' חיי שרה. והירושלמי מובא בסמ"ג והגה"מ וכן הביא הלכה במ"א סי' ק"ו.

והקשה בגליון הש"ס על הירושלמי (מהגאון בעל שו"ת שואל ומשיב) בשם הח"ס (וכתב שם בשם ר' משה סופר ז"ל) דאיזה ראייה מביא הגמרא במ"ק דמותר לשליח ב"ד להגיד לב"ד כל החירופים ולמדו כן מדכתיב העיני האנשים ההם תנקר לא נעלה והרי שם בלא"ה מותר לספר לשה"ר על בעלי מחלוקת כמו שאמרו בירושלמי. ות"י הגליון הש"ס דלא התירו בירושלמי לספר לשה"ר על בעלי מחלוקת אלא כגון ההיא מעשה דבת שבע שהיה לתועלת אבל בעלמא אין היתר לספר לשה"ר על בעלי מחלוקת. (וע' בספרו שו"מ מהדו"ג ח"א פ).

והובא כל זה בח"ח כלל ח' סעיף ח' ובבמ"ח אות י"ז. אבל בגליון הח"ס באר"ח ק"ו ת"י דפעם ראשון מותר לספר לו כדי שידע שהוא בעל מחלוקת שלו כמו שמצינו בדוד (וצ"ל אדוניהו חשיב בעל מחלוקת של דוד ולא של שלמה) אבל אר"ח אין היתר שוב לספר עליו, ובדודן ואבירם כבר ידע משה שהם בעלי מחלוקת שלו. ולפ"ז יוצא קולא דהיתר זה הוא אפילו לא ישיבת המחלוקת, והח"ח פסק לחומרא כתי' הגליון הש"ס.

(וע"ע מהר"א ח"א ר"ג שתי' כע"ז דמה שהוסיפו העיני האנשים ההם תנקר ודברו על שלוחי ב"ד לא היה שייך למשה, וע"כ הותר לספר מה שבזו שלוחי ב"ד, ולכן הביא הגמ' רק מסוף דבריהם. וע' יעקב מ"ק ט"ז שהראיה מקרח שסמך ע"ז שיאמרו למשה ולא החזיק עצמו בגדר בעל מחלוקת).

וכדברי הגליון הש"ס נראה לדייק עוד ממה שכתב בשערי תשובה ש"ג אות י"ח וז"ל ולא יהיה כקרח וכעדתו, אמרו רז"ל כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו שנאמר ולא יהיה כקרח וכעדתו. ומותר לספר לשון הרע על בעל המחלוקת שנאמר ולי אני עבדך וצדוק הכהן ולבניהו בן יהוידע ולשלמה בעדך לא קרא עב"ל. והרי יעקב דברי רבינו יונה קאי על האיסור ולא יהיה כקרח וכי מה ענין כאן להזכיר שבעל מחלוקת גרוע כ"כ שמונתו לספר עליו לשה"ר, אלא נראה כוונתו כמ"ש בגליון הש"ס הדותר כדי להשיקט המחלוקת וזהו שכתב דמשום איסור זה שלא להחזיק במחלוקת הותר איסור לשון הרע כמו דיליק בירושלמי. (מיהו בקו"ה ע"י ס' פירש טעם אחר בהיתר הירושלמי).

ואכתי קשה איזה ראייה מביא הגמרא במ"ק דמותר לשליח ב"ד להגיד לב"ד כל החירופים ולמדו כן מדכתיב העיני האנשים ההם תנקר לא נעלה והרי שם בלא"ה מותר לספר לשה"ר עליהם כיון שהיו אפיקורסים שכפרו במשה ותורתו.

בקש שלום ורדפהו

ובהמשך המדרש שם: מעשה באדם אחד שהי' זיהר במצות ציצית שמע שיש זונה אחת בכרכי היום שנוטלת ארבע מאות זהובים בשכרה. שגר לה ארבע מאות זהובים וקבעה לו זמן. כשהגיע זמנו בא וישב לו בפתח ביתה, וכו'. באו ארבע ציציותיו וטפחו לו על פניו, נשמט וישב לו על גבי קרקע, וכו'.

הרי שע"י שמסובב האדם במצוות ציצית תפי' לין ומזוזה ניצל הוא מן החטא. אך את קרח המ צוות הללו לא הצילו וצ"ב מדוע.

עוד בילקוט: זש"ה אשרי האיש. ובמושב לצים לא ישב, זה קורח שהי' מתלוצץ על משה ואהרן במצות ציצית וע"כ לא זכה שמצות ציצית טיט פוח על פניו שלא יחטא, שנאמר אם ללצים הוא וכו' ומשה הולך לפיסן שמעו נא בני לוי. וישלח משה לקרא לדתן ואבירם, ויאמרו לא נעלה. ויקם משה וילך אל דתן ואבירם.

למדנו שבגלל הליצנות של קרח המצוות לא הצילוהו מן המחלוקת.

ובילקוט רמז תשנ"א איתא: ויקם משה וילך אל דתן ואבירם - מכאן שאין מחזיקין במחלוקת. דאמר רב: כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו, שנאמר: ולא יהיה כקרח וכעדתו.

ועוד איתא שם שנו רבותינו ארבעה נקראו רשעים: הפושט יד על חברו להכותו, אף על פי שלא הכהו נקרא רשע, שנאמר: ויאמר לרשע למה תכה רעך - הכית לא נאמר אלא תכה. והלוה ואינו משלם, שנאמר: לזה רשע ולא ישלם. ומי שיש בו עזות פנים ואינו מתבייש ממי שגדול ממנו, שנאמר: העז איש רשע בפניו. ומי שהוא בעל מחלוקת, שנאמר: סורו נא מעל אהלי האב שים הרשעים, ושניהם היו בדתן ואבירם - עזות פנים ומחלוקת.

ובילקוט רמז תשנ"ב איתא: לא נעלה - לא נבוא אין כתיב כאן, אמרו לו: הרי אנו מעמידין דברינו ואין אנו עולים מדינה של גיהנם. ולפי שהלך משה לפתחו של דתן ואבירם זכה להציל ארבעה צדיקים מדינה של גיהנם: שלשה בני קרח ואון בן פלת. ומה זכות היה בידן של בני קרח שינצלו? שבשעה שהיו יושבין אצל קרח אביהן

רה מהם ומתו נשיאי כל השבטים במגפה לפני ה' ונגזר על כל העם שיתמו במדבר ושם ימותו, אז הי' נפש כל העם מרה ואז מצא קרח מקום לחלוק על משה וחשב כי ישמעו אליו העם.

מתוך קנאתו של קרח, חיפש הוא את הזמן שנפשם של בני ישראל תהיה מרה כדי שיוכל לה שפיע עליהם לחלוק על משה ואהרן.

ואיך השפיע עליהם? אומרת הגמ' (סנהדרין נב.): ומאי בנפשותם, שנתחייבו שריפה על עסקי נפשותם, כדריש לקיש דאמר ריש לקיש מאי דכ תיב (תהלים לה, טז) בחנפי לעגי מעוג חרק עלי שנימו, בשביל חנופה שהחניפו לקרח על עסקי לגימה חרק עליהן שר של גיהנם שניו.

וברש"י הוסיף לבאר: מה עשה, עמד וכנס ר"נ ראשי סנהדראות וכו' והלבישן טליתות שכולה תכלת ובאו לפני משה, א"ל טלית שכולה תכלת חייבת בציצית? א"ל חייבת, התחילו לשחק וכו'.

למדנו שהדרך שמצא קורח להשפיע על מאתיים וחמישים אנשי עדתו, ובתוכם היו ראשי סנהדראות, היא ע"י שהתחברו איתם בסעודה עד שהחניפו לו ואז בא עליהם בדברי ליצנות, וע"י הליצנות הצטרפו מאתיים וחמישים איש הללו למחלוקת.

ובילקוט (פרשת שלח רמז תש"ג): חד"א וימד צאו איש מקושש עצים. א"ל הקב"ה למשה חלל זה את השבת, אמר לפניו רבש"ע אתה יודע בכל יום תפילין בראשו ובזרועו ורואה אותם וחוזר בו, עכשיו שאין עליו תפילין חלל זה השבת. אמר לו הקב"ה למשה צא וברור להם דבר שינהגו בו בשבת ובימים טובים שנא' ועשו להם ציצית לדורתם, אין לדורתם אלא לדור תם. ואין תם אלא יעקב שנאמר ויעקב איש תם, תם מגזל, תם מגילוי עריות, תם משפיכות דמים.

ועוד בילקוט שם: ת"ר חביבין ישראל שחבבן הקב"ה במצוות, תפילין בראשיהן ותפילין בזרועותיהן וציצית בבגדיהם ומזוזה בפתחיהן, וכו'.

רבי אליעזר בן יעקב אומר כל שיש לו תפי' לין בראשו ותפילין בזרועו ומזוזה בפתחו וציצית בבגדו - הכל בחזקת שלא יחטא, שנא' והחוט המ שולש לא במהרה ינתק, וכו'.

איתא במשנה אבות ד, כא: ר"א הקפר אומר הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם.

ופירש רש"י: הקנאה - שיש לו לאדם על חבירו כדכתיב ורקב עצמות קנאה (משלי יד, ל), והתאוה - שמתאוה ממון הרבה שנאמר "אוהב כסף לא ישבע כסף" (קוהלת ה, ט), והכבוד - שה רבנות מקברת את בעליה. וי"א הקנאה שראו מלאכי השרת שעשו לאדם הראשון שהיו צולין לו בשר וגו' וראו כבודו ונתקנאו בו. וכו' וי"א הקנאה שקנא קרח במשה ואהרן. והתאוה שה תאוה גיחזי לקחת מנעמן, והכבוד מירבעם שאמר אם יעלו וגו'.

הרי שהקנאה היא שהביאה את קורח לחלוק על משה ואהרן, וכן מבואר בדברי רש"י: **ויקח קורח** - לקח את עצמו לצד אחד להיות נחלק מתוך העדה לעורר על הכהונה. ד"א משך ראשי סנהדראות בדברים. ודתן ואבירם, בשביל שהי' שבט ראובן שריו תימנה שכן לקהת, ובניו נש תתפו עם קרח במחלוקתו, אוי לרשע ואוי לרש כינו. ומה ראה קרח לחלוק עם משה, נתקנא על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל שמינהו משה נשיא על בני קהת על פי הדיבור, אמר קרח, אחי אבא ארבעה היו, שנאמר ובני קהת וגו' (שמות ו, יח), עמרם הבכור נטלו שני בניו גדולה, אחד מלך ואחד כהן גדול, מי ראוי ליטול את השניה, לא אני, שאני בן יצהר שהוא שני לעמרם, והוא מנה נשיא את בן אחיו הקטן מכולם, הריני חולק עליו ומבטל את דבריו.

ובביאור הדבר איך הצליח קרח להשפיע על מאתיים וחמישים איש שישתתפו אתו במחלוקת עם משה ואהרן, כתב הרמב"ן: והנכון בדרש שכעס על נשיאותו של אליצפן, וקאי גם באהרן כמו שנאמר ובקשתם גם כהונה וכו', והנה יש ראל בהיותם במדבר סיני לא אירע להם שום רעה וכו', ואילו היה אדם מורד במשה בזמן ההוא היו העם סוקלים אותו, ולכן סבל קורח גדולת אהרן וסבלו הבכורים מעלת הלויים וכל מעשיו של משה. אבל בבואם אל מדבר פארן ונשרפו באש תבערה ומתו בקברות התאוה רבים וכאשר חטאו במרגלים לא התפלל משה עליהם ולא בטלה הגד

רואין את משה וכובשין את פניהן בקרקע, אמרו: אם נעמוד מפני משה רבינו נוהגין בזיון באבינו וכבר נצטוינו על כבוד אב ואם, ואם לא נעמוד, כבר כתיב: מפני שיבה תקום, מוטב שנעמוד מפני משה רבינו, אע"פ שאנו נוהגין בזיון באבינו. באותה שעה הרחישו את לבם בתשובה, עליהם אמר דוד: רחש לבי דבר טוב.

עוד בילקוט: אמר רב און בן פלת אשתו הצייתתו, אמרה ליה מאי נפקא לך מינה, אי מר רבה אנת תלמידא ואי מר רבה אנת תלמידא. וע"ז נאמר חכמות נשים בנתה ביתה זו אשתו של און, ואולת בידיה תהרסנו זו אשתו של קרח.

במדבר רבה (במדבר יח, יז) "ויקח" שלקחו לבו (תהלים נה, יג): "כי לא אויב יחרפני ואשא לא משנאי עלי הגדיל ואסתר ממנו" זה דואג ואחיתופל שהיו מחרפין אותו לא היו שונאי והיו מחרפין אותי ולא קוראין אותי בשמי אלא "מדוע לא בא בן ישי" "ראיתי את בן ישי" "הנה ראיתי בן ישי" הוי "כי לא אויב יחרפני ואשא". "ואתה אנוש כערכי אלופי" שהיה אדם גדול בתורה

"ומיודעי" שהיה נושא ונותן בהלכה. "אשר יחדו נמתיק סוד" מהו "בבית אלהים נהלך ברגש" כד תנן הפר היה קרב בכ"ד כדי שיהא הרוגש מרגיש שנאמר "בבית אלהים נהלך ברגש". "ישיא מות עלימו" א"ר אלעזר עצת מינות היה בהן למה היו דומין לבית שהוא מלא תבן והיה בבית חורין והיה התבן נכנס בהם לאחר ימים התחיל אותו התבן שהיה בתוך אותן החורין יוצא, ידעו הכל כי היה אותו הבית של תבן, כך דואג ואחיתופל לא היו בהן מצות מתחלה, אע"פ שנעשו בני תורה היו כתחלתן, הוי "כי רעות במגורם בקרבם".

ד"א מדבר במשה כי לא אויב, אלא קרח שהוא משלי יחרפני. אשר יחדיו נמתיק סוד- אהרן וקרח שניהם שוין, בבית אלקים נהלך ברגש- זה שוחט וזה זורק ומקריב. ישיא מות עלימו- שהביא את המיתה עליו וירדו הם וכל אשר להם שאולה.

למדנו שע"י הקנאה והתאוה הגיע קורח לחד לוק על משה ואהרן, ואח"כ משך אחריו את עדתו ע"י ליצנות. אך אילו היו שומעים בקולו של משה שאמר להם "רב לכם בני לוי", דהיינו שלא יתאוו

למה שלא מגיע להם, לא היו מתים.

וכדברי הגמ' (סוטה ט): תנו רבנן סוטה נתנה עיניה במי שאינו ראוי לה מה שביקשה לא ניתן לה ומה שבידה נטלוהו ממנה שכל הנותן עיניו במה שאינו שלו מה שמבקש אין נותנין לו ומה שבידו נוטלין הימנו וכו', וכן מצינו בקין וקרח וב' לעם ודואג ואחיתופל וגחזי ואבשלום ואדוניהו ועוזיהו והמן שנתנו עיניהם במה שאינו ראוי להם מה שביקשו לא ניתן להם ומה שבידם נט' לוחו מהם:

למדנו שכשאדם אינו אינו מסתפק במה שהקב"ה נתן לו וחומד את של חבירו מפסיד הוא גם את של עצמו.

ומכאן ניקח מוסר להיזהר מלשבת במושב לצים ובמקום של קנאה ונרגנות, משום שזה משפיע על האדם ועלול עי"ז לאבד גם את מה שיש לו. אלא צריך האדם לדבוק במה שאמר דוד המלך: מי-האיש, החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב, נצור לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה, סור מרע, ועשה טוב בקש שלום ורודפהו.

External Influences: Threat and Opportunity

Harav Hagaon Meir Tzvi Shpitzer Shlita

Rashi tells us that Korach was accompanied by 250 people, most of whom were from Shevet Reuven, including Dasan and Aviram. Why were members of Shevet Reuven the ones who went along with Korach? Rashi answers: אוי לרשע ואוי לשכנו – one who lives in close proximity to a *rasha* is affected by the *rasha* as well. Although there was a *mil* between Korach and Bnei Reuven, apparently that was close enough for Korach to influence them. This *hashpaas hasevivah* extended not only to the Bnei Reuven who lived near Korach but also to Korach's property, as Chazal say that when Korach was swallowed up no one was allowed to touch his property and everyone was instructed to let go of anything belonging to Korach. The Ibn Ezra explains that anyone who would have been in contact with anything belonged to Korach and his people would have been swallowed up together with those items.

Rav Dessler notes that this shows how far the *hashpaas hasevivah* extends. The *hashpaas hasevivah* of a *tzaddik* impacts not only the people around him, but his clothing and belongings as well. We find this idea embodied in Eliyahu's cloak and Elisha's staff. Conversely, the belongings of Korach and his people were included in their negative *hashpaas hasevirah*, and therefore anyone who was in contact with those items was in danger of being swallowed by the earth.

The Gemara in *Bava Basra* tells us that when a *tzaddik* comes to Olam Haba, Hakadosh Baruch Hu grants him his rightful portion in Gan Eden for all the mitzvos he did. But the *tzaddik* is also granted an additional portion – one that was designated for a *rasha* but was not used because the *rasha* didn't reach Gan Eden. As the Gemara says, the *tzaddik* receives חלקו וחלק חברו בגן עדן.

Why, ask the meforshim, does the *tzaddik* deserve double, just because the *rasha* didn't make it into Gan Eden? The Chofetz Chaim explains that by doing *aveiros*, the *rasha* makes it harder for the *tzaddik*, because *aveiros* cause a *hashpaas hasevivah* that impact the *tzaddik*. The *tzaddik* therefore had to work extra hard to do mitzvos, battling not only his own *yetzer hara* but also the *hashpaas hasevivah* of the *rasha*. The more evil the *rasha* was,

the harder it was for the *tzaddik*, and because the *nisayon* of the *tzaddik* was more difficult due to the *hashpaas hasevivah*, he deserves additional *schar*.

On the one hand, then, the *hashpaas hasevivah* exerts a very strong pull, but on the other hand, if we withstand the temptation of the *hashpaas hasevivah* then there's exponential *schar* awaiting us.

Ignoring Negative Influences

The *pesukim* in Sefer Daniel tell us that Nevuchadnetzar was the most powerful king, to the extent the Gemara in *Shabbos* notes that as long as Nevuchadnetzar was on the throne nobody in the entire world could smile, so frightened were they of him.

In Daniel's conversations with Chananyah, Misha'el, and Azaryah, Nevuchadnetzar is referred to sometimes as מְלֶכָא נְבוּכַדְנֶצְרַר and other times simply as Nevuchadnetzar. The Midrash in Shir Hashirim explains that they were conveying a message to Nevuchadnetzar: "If you're making demands of us that do not contradict our Torah, such as demands that we abide by the general laws and pay taxes, then we'll treat you with the respect that you deserve as the powerful King Nevuchadnetzar. But if you try to influence us, to change our priorities and our way of life, or to cause us to want to do *aveiros*, then we refer to you as Nevuchadnetzar – an ordinary person."

The Gemara (*Sukkah* 45b) teaches that Rabbi Shimon bar Yochai said about himself and his son R' Elazar that we are determined to be *bnei aliyah*. "There is a limited number of *bnei aliyah* in the world," he said. "If there are a thousand, my son and I are among them. If there are only a hundred, the two of us are among them. If there are only two *bnei aliyah* in the world, then those two are my son and me."

This sounds like a very haughty thing to say, but Rav Chaim explains that Rabbi Shimon's intention wasn't that he and his son are so important and special. Rather, he meant that he's working on achieving a *madreigah*, and he's determined that even if everyone in the entire world would get it wrong and think that he's making a mistake in life, he will adhere to what

he knows to be true. Even if the entire world would be against the two of them, he and his son would still be *bnei aliyah*. Similarly, Avraham Avinu is praised with the words: אָהֵד הָיָה אַבְרָהָם – he was prepared to stand up for what's right even though he was the only person in the entire world who believed in what he did.

Ovadya and His Wife Save Klal Yisrael

In the haftarah of Parashas Vayishlach, we read about the navi Ovadya, one of the Trei Asar, who merited to prophesize about the eventual downfall of Malchus Edom, concluding with the words: וְעָלוּ מוֹשְׁעִים בְּהָר צִיּוֹן לְשֹׁפֵט אֶת הַר עִשָׂו וְהִיָּתָה לָהּ הַמְּלוּכָה. Why was Ovadya chosen to transmit this beautiful *nevuah* about the future *geulah* from Galus Edom?

The Gemara (*Sanhedrin* 39b) points out that Ovadya was a servant of the terrible king and queen Achav and Izevel, and he merited to deliver this *nevuah* because he withstood the *hashpaas hasevivah* of these two *resha'im*. Although he was surrounded by these *resha'im* and their followers, he nevertheless stood up for his ideals, hiding a hundred *nevi'im* in two caves even though he knew full well that if Achav or Izevel found out about this it would cost him his life. The Midrash adds that because he had to provide these *nevi'im* with food and drink, he had to involve other people, which meant that he was in constant mortal danger.

Ovadya, who remained a *tzaddik* in spite of his proximity to these *resha'im*, was chosen to give the *nevuah* about the eventual downfall of Malchus Edom, descendants of Eisav, who was raised by two *tzaddikim* yet did not learn from their good deeds.

In Sefer Melachim, we find that the king of Moav sacrificed his own son as a *korban* to his *avodah zarah*, after which Hashem became very angry with Klal Yisrael. Immediately afterward, the *navi* records the story of

אִשָּׁה אֶחָת מִנְּשֵׂי בְנֵי הַנְּבִיאִים, who cried 265 tefillos to save her sons from being taken to the court of the wicked King Yehoram. The Midrash Tanchuma explains that the reason Hashem was very angry at Klal Yisrael now was that they learned from the king of Moav to sacrifice their children to *avodah zarah* – a manifestation of the *hashpaas hasevivah*. They were saved only because one woman was *moser nefesh* so that her children should not be taken by Yehoram. R' Yonasan Eibeshitz explains that she understood that if Yehoram were to take them, he would not sell them as slaves to someone else, but would rather keep them for himself, in which case they would be subject to the negative *hashpaas hasevivah* of Yehoram.

Who was this woman? Chazal say that she was none other than the wife of Ovadya Hanavi. Ovadya was *moser nefesh* to resist the *hashpaas hasevivah* and provide for the *nevi'im*, and his wife was *moser nefesh* so that her two boys would not be subjected to the *hashpaas hasevivah* of the wicked Yehoram. This was the salvation of Klal Yisrael at the time.

Chazal note the connection between the *passuk's* description of Ovadya's wife as: אִשָּׁה אֶחָת מִנְּשֵׂי בְנֵי הַנְּבִיאִים, and the words אֶחָת מִצַּלְעֵתָיו, referring to Chava's creation from one of Adam's ribs, which is the first time the word *אחת* appears in the Torah. Chazal explain that when Hakadosh Baruch Hu formed Chava, He was concerned about what might result from her creation. But when He saw that there would one day be this great woman, this אִשָּׁה אֶחָת מִנְּשֵׂי בְנֵי הַנְּבִיאִים who would recognize the danger of the *hashpaas hasevivah* and be *moser nefesh* and daven incessantly until her children are spared from the clutches of Yehoram and his bad *hashpaah*, then He decided to create Chava.

May we learn from the story of Korach to withstand the negative *hashpaas hasevivah*, and may we be *zocheh* to always be in the presence of positive *hashpa'os* and merit, like Ovadya Hanavi, to see the eventual downfall of Malchus Edom.

This week's Bishvilei Haparsha is sponsored by

Visit our brand new website!

"Get the reid on any Daf in Shas"

Call or email for a complimentary CD on any Masechta

WWW.SHASILLUMINATED.ORG

A 50 minute shiur elucidating the main Rishonim & Acharonim on each Daf

All shiurim are free

☎ 203-312-SHAS (7427)

✉ SHASILLUMINATED@GMAIL.COM